

Фикҳ дарслари (210-дарс) Намозда макруҳ нарсалар (биринчи мақола)

19:00 / 22.12.2022 3447

عَنْ نَبِيِّهِ هَذَا لَكُمْ هِرْكَو
عَنْ نَبِيِّهِ هَذَا لَكُمْ هِرْكَو

رُصَّخْتُ لَأَوْعِ وُشُخْ
يَصَخُّ لَأُبْلَقِ و
ةً رَمَّ أَلِإِ، دُجَّ سَيَلِ
نَمِ هِتَهْ بَجَّ حَسَمِ و
أَهِي فَبَأْرْتِ لَأِ
رُوكِ يَلَعِ دُوجِ سَلَأِ و
شَأْرْتِ فَأِ وِ هِتَمِ أَمَعِ
صُقَقَعِ وِ هَيَعِ أَرْدِ
لُدَسِ وِ هِرَعِ شِ

هُفَكَوِ بُوْثَلَا

مَامِإِلَا صِي صُخْتَو

مَاقُ نِإِلَا نِأَكَمِب

دَجَسَو دِجَسَمُ لَإِي ف

قِاطَلَا يِف

فَصَفَلَخُ مَإِي قُلَاو

هُجُرْفِ هِي فِ دِجُو

يِفِ نَأُوِي حُهُرُوصَو

هِدَجَسَمَوِ هِبُوْث

فَلَخَ زِيغٌ ، هِتَ هِجَ و
تَرُعَصُ نِإِ أَلْ ، تُخَتَ و
أَهْسُ أَرِيحُمُ وَا ، أُدِجْ .

بِأَيْتِ يَفَ و
رُسَحَ و ، هَلْ ذِبْلَا
دَعَوُ ، أَلْ لَذَتْ أَلِ هِسْ أَر
بِأَبِ قُلَعَوُ ، أَرْقِي أَم
عِيْ طُولَا و ، دِجْ سَمْلَا
أَلْ ، هَقُ وَّفُ ثَدَخْلَا و

هَي فَي تِي بَقُوف

الَو ، دِجَسَم

الَو ، هُنِي يَزَت

نَمِرَةٌ ظِلَالُ هَتَا لَص

يِلَصِي آل

هَي خَلَا لَتَقَو

أهَي فَبَرْقَعْلَاو

مَامَأ رُورْمَلَاب مَثَأِيَو

دِجَسَم يِي فَيِلَصُمْلَا

ي ف أم أو ، ري غ ص

أم ي ف ف ، و ري غ

ه ي ل ا ي ه ت ن ي

ي ف أرضا ن ، ه ر ص ب

ي ذ ا ح و ، و د ج س م

ن ا ، ا ض غ أ ل ا ا ض غ أ ل ا

ن ا ، ن ا ك د ي ل ع ي ل ص

ي ل ص م ل ل ن ك ي م ل

ع ا ر ذ ر ا ذ ق م ب ه ر ت س

زَعُعْتِ بِعَبْصٍ ظَلَعُو
هِيَ بِجَاحٍ دَحْأٌ اذِح
بِهِ رُقُب
هَزْتُ سِي فَكَيِّو
أَهْكَرَتْ زَاجَو بِمَامِإِلَا
مَدَعُو رُورْمُإِلَا مَدَعُ ذُنْع
أُرْدَيِّو بِقِي رَطْلَا
وَأَحِي بِسَاتِلَاب
مَدَعُ نِإِةَ رَاشِإِلَا

هُنَّيْبٌ رَمٍ وَأُ، عَزَّتُسْ أَهَنُّيْبَو.

Намозда қуйидагилар макруҳдир:

Хушуънинг таркига сабаб бўладиган ҳар бир ҳайъат, қўлни белга қўйиш, сажда қилиш учун тошларни бир мартадан ортиқ текислаш, пешонасига теккан тупроқни артиш, салласининг пешига сажда қилиш, билакларни ерга тираш, сочни турмаклаш, кийимни осилтириш ва шимариш, имомга хос макон қилиш, масжидда туриб, меҳробга сажда қилиш бундан мустасно, олдиндаги сафда жой бўлатуриб, кейингисига туриш.

Намозхоннинг кийимида, саждагоҳида ва орқа ҳамда остидан бошқа тарафларида ҳайвон сурати бўлиши макруҳдир. Сурат жуда кичик бўлса ёки боши ўчирилган бўлса, майли.

Жанда кийимда ва хорликни изҳор қилишдан бошқа ҳолларда бошланг намоз ўқиш ёки ўқиладиган нарсани санаш ҳам макруҳдир.

Масжиднинг эшигини қулфлаш, унинг томида жинсий яқинлик ва қазои ҳожат қилиш макруҳдир. Ичида намозхонаси бор уйнинг тепасида бу нарсалар макруҳ эмас. Шунингдек, масжидни зийнатлаш, намоз ўқимаётган одамнинг орқасида намоз ўқиш, ундаги илон ва чаённи ўлдириш ҳам макруҳ эмас.

Кичик масжидда намозхоннинг олдидан ўтиш ила гуноҳкор бўлинади. Аммо ундан бошқа жойда саждагоҳига назар солиб ўқиётган намозхоннинг кўзи етадиган жойдан ўтган гуноҳкор бўлади.

Агар намозхон дўкон устида ўқиётган бўлса ва олдидан ўтаётган

одамнинг аъзоси аъзоларига тенглашса, ўтувчи гуноҳкор бўлади.

Буларнинг ҳаммаси намозхоннинг икки қошидан бирининг тўғрисига санчиб қўйилган бир аршин узунлигидаги ва бармоқ йўғонлигидаги сутраси бўлмаган ҳолатдадир.

Имомнинг сутраси кифоя қилади. Ўтиш эҳтимоли ва йўл бўлмаганда уни тарк этиш жоиздир. Агар сутра бўлмаса ёки ўтувчи намозхон билан сутрасининг орасидан ўтса, (намозхон уни) тасбеҳ ёки ишора билан қайтаради.

Намозда қуйидагилар макруҳдир:

Ҳанафий уламолар барча далилларни чуқур ўрганиб чиқиб, намозда макруҳ ҳисобланадиган нарсаларни айтиб ўтганлар. Улардан баъзиларини эслаб ўтамыз.

1. Хушуънинг таркига сабаб бўладиган ҳар бир ҳайъат.

«Хушуъ» аъзоларнинг сокин ва қалбнинг Аллоҳ билан бўлишидир.

«Хушуъ» қўрқув билан сокинликнинг бирга қўшилганидир. Мўминлар намоз ўқиганларида Аллоҳ таоло мақоми ҳузурида қалбларини, вужудларини, ҳаракату саканотларини қўрқинч ва сокинлик ўраб олишидир.

Аллоҳ таоло Муъминун сурасида:

﴿خَشِعُونَ صَلَاتِهِمْ فِي هُمْ الَّذِينَ﴾

«Улар намозларида хушуъ қилувчилардир», деган (2-оят).

نُبِ لُضَفُلَا نَع
هَلَلَا يَضَرَّ سَابَع

يَبْنُلَانَع ، أُمُّهُنَع

هَيْلَع هَلَلَا يِلص

بَلَأَق مِلس و

يَنْتَمُة آلُّص لَأ»

يِف دُهُشَات ، يَنْتَم

نِي تَعْكَرِكُ

عَرَضَات وُعْشَخَات و

عَنْقُتَات وُنْكَسَمَات و

لُوقِي - كُيَدِي

يَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ - أُمَّةٌ غَفُورَةٌ
الْبُقَاتُ سُمِّ كَلْبَر
كَهَجَّ وَأُمَّةٌ نُوْطِبُ
أَيُّ بُرَّ أَيُّ لُوقَاتِ
لَعْفَي مَلْ نَمَوُّ بُر
هُأَوْر . «جَادِخَ يَهَف
نَنْسَلُ أَبَا صَا

Фазл ибн Аббос розияллоху анхумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоху алайҳи васаллам:

«Намоз икки рақъат-икки рақъатдир. Ҳар икки рақъатда ташахҳуд ўқийсан, хушуъ қиласан, тазарруъ қиласан, мискинликни изҳор қиласан, икки қўлингнинг кафтларини юзингга қилиб кўтариб, Роббингга: «Ё Рабб! Ё Рабб!» дейсан. Ким шундай қилмаса, намози чаладир», дедилар».

«Сунан» соҳиблари ривоят қилишган.

2. Қўлни белга қўйиш.

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан қилинган ривоятда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг намозда қўлни

белга қўйишни наҳйи қилганлари айтилган.

(Давоми бор)

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди